

DUBIEUZE INCASSOPRAKTIJKEN

Handel in schulden

Vorderingen verhandelen is voor incassobureaus en deurwaarders de normaalste zaak van de wereld. Wat te doen als een wildvreemde partij ineens met een stokoude vordering op de proppen komt?

TEKST BERT QUIST
ILLUSTRATIES WIJZE VALKEMA

Let op

→ **Check altijd of een incassovordering wel klopt. Een incassobureau of deurwaarder doet dat vaak niet**

EEN AANTAL ONBETAALDE

telefoonrekeningen uit 2003 heeft Leanne Dekker* slapeloze nachten bezorgd en handenvol geld gekost. Begin 2016 krijgt zij ineens een brief van deurwaarder Van Lith, die uit naam van incassobureau Alektum geld vordert. 'Vanwege de eigendomsoverdracht van de vordering is het niet meer mogelijk de vordering bevrijdend te betalen aan KPN NV, Hoist Kredit AB of GGN', schrijft Van Lith. Het 'exploot', doorspekt van archaisch taalgebruik, blijkt te slaan op achterstallige KPN-betalingen uit 2003. De vordering à €923 is inmiddels in het bezit van incassobureau Alektum. Die ziet zijn kans schoon en gooit er nog even voor ruim een decennium aan rente à €321 bovenop. Rente die bovendien al verjaard is. Totale kosten inclusief rente: €1715.

We leggen KPN de vraag voor hoe het kan dat hun vorderingen in handen ko-

men van opkopers van oude schulden, zoals Alektum. 'Wij staan niet toe dat incassobureaus waarmee wij samenwerken, vorderingen doorverkopen. Dat hebben we juridisch vastgelegd', aldus KPN. Zo'n afspraak klinkt mooi, maar blijkt in het geval van Dekker niets waard: 'Na afloop van een contract bewaren we de klantgegevens zeven jaar. De gegevens van deze persoon hebben wij dus niet meer', zo laat KPN ons weten.

Wij vinden het antwoord onbevredigend, en informeren ook bij handelaar Hoist Kredit AB: 'Er is inderdaad met KPN afgesproken dat we hun vorderingen niet zonder toestemming doorverkopen. Maar we hebben in dit geval toestemming gevraagd en gekregen.' Nog geen tien minuten later reageert ook KPN: 'Naar nu blijkt is hier een uitzondering gemaakt op ons beleid. Er is wel toestemming gegeven aan Hoist.'

Gerechtsdeurwaarder Van Lith kan überhaupt niet uitleggen waar de vordering over gaat. 'Dat is het risico bij het doorverkopen van vorderingen. Kijk, KPN ruimt vorderingen op, gooit ze over de schutting en denkt: ik ben ervanaf. Het-gene dat van belang is, de facturen, →

OPZETTELIJK ONLEESBAAR

'Cessie', 'exploot', 'grosse', 'requirant', 'krachtens opgemelde titel': veel deurwaardersbrieven kenmerken zich door archaisch taalgebruik.

De brieven lijken daardoor uiterst officieel, waardoor het voor de lezer lastig is om te bepalen of hij met een malafide deurwaarder te maken heeft, of dat er andere zaken

niet in de haak zijn. Dergelijke teksten komen bovendien intimiderend over. Ze zijn voor de gemiddelde consument al lastig te doorgronden, en dat geldt in het bijzonder voor de groep mensen die vaak deurwaarderspost ontvangen. In die groep zijn laagopgeleiden en alloctonen oververtegenwoordigd. Bovendien blijkt uit onderzoek van de universiteiten Harvard en Princeton dat het IQ met gemiddeld 13 punten daalt door armoede.

'Deurwaarders gebruiken die termen met frisse tegenzin. Het staat in de wet', aldus directeur Karen Weisfelt van de Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders (KBvG).

Volgens advocaat Peter Klokkers (lees ook het interview met hem op de volgende pagina) is dat onzin. 'Het is niet wettelijk voorgeschreven dat je dergelijke termen moet gebruiken.'

Als we als voorbeeld een

zin uit een exploot van deurwaarder Van Lith voorlezen, 'De kosten dezes zijn €74', nuanceert Weisfelt haar woorden. 'Daar had natuurlijk "hiervan" kunnen staan, in plaats van "dezes". Maar er zijn teksten die ze moeten gebruiken, omdat je anders het risico loopt dat je hele exploot nietig is.' Voor de goede orde, 'exploot' betekent: schriftelijk verslag van het overhandigen van een dagvaarding of een vonnis.

Draaiboek ligt klaar

Volgens advocaat Peter Klokkers kun je soms veel geld besparen door zelf de tegenpartij te dagvaarden. Maar hij heeft meer handige tips.

Peter Klokkers staat al jaren consumenten bij die door bedrijven voor de rechter worden gesleept

Wat moet iemand doen na ontvangst van een dubieuze incassovordering?

'Schrijf terug dat je de schuld "bij gebrek aan wetenschap" betwist en dat je de onderliggende stukken wilt hebben. Als die niet komen en er met een rechtszaak wordt bedreigd, moet je kenbaar maken dat die

Markt (ACM) bevestigt Klokkers' bevindingen. Die toezichthouder bracht twee jaar geleden aan het licht dat in maar liefst zo'n 20% van geanalyseerde brieven een onjuiste berekening van de incassokosten was gemaakt. 'Soms' lijkt dus een understatement: 20% betekent dat het in absolute zin om enorme aantallen gaat.

Wat kan iemand verwachten die zich bij u meldt met een dubieuze vordering?

'Voor mensen die om een vordering voor de rechter worden gedaagd, heb ik een draaiboek klaarliggen. De dagvaardingen zijn allemaal erg kaal. Er staat meestal alleen dat er een overeenkomst is, dat er niet is betaald en dat er dus moet worden betaald. Dan komt er nog een velletje bij, "productie 1", en daar staat dan wanneer er een aanmaning is verstuurd, en dat is het. In feite zou de rechter al die zaken moeten afwijzen, maar dat gebeurt niet. In zo'n geval vraag ik standaard een reeks zaken op: de overeenkomst, de algemene voorwaarden en het bewijs dat die zijn ontvangen. Daarnaast de facturen, de aanmaningen, de akte van cessie en de mededeling van cessie (een akte van cessie is een stuk waarin staat dat de vordering is overgedragen aan een ander, red.).

Wat kun je doen om te voorkomen dat je te maken krijgt met een dure rechtszaak?

'Als je zelf een tegenvordering hebt, bespaar je honderden euro's door een dagvaarding niet af te wachten, maar zélf de tegenpartij te dagvaarden. Dat komt door een eigenaardigheid in de wet. Als consument betaal je €78 aan griffierecht als je een partij dagvaardt vanwege een zaak die draait om €500 of minder. Als die partij jou vervolgens óók dagvaardt, ben je de gedaagde partij "in reconventie", en betaal je niets. De totale proceskosten bedragen dan dus €78. Maar wacht je af tot een bedrijf jou dagvaardt, dan geldt voor dat bedrijf een griffierecht van €470 of zelfs €939, afhankelijk van hoeveel ze vorderen. Verlies je, dan ben je dus honderden euro's meer kwijt aan proceskosten.'

Als voorbeeld noemt Klokkers iemand die zijn hogeschoolopleiding beëindigde en volgens de school direct het hele cursusgeld à €15.000 schuldig was (voor een vergelijkbare zaak; zie Leergeld op pag. 52 van deze *Geldgids*). 'We wisten dat die dagvaarding eraan zat te komen. Die hebben we niet afgewacht. We hebben zelf als eerste de school gedagvaard en schadevergoeding geëist wegens wanprestatie.'

stukken ook of juist bij een rechtszaak in het geding moeten worden gebracht. Heel vaak komt er dan nog steeds niks, of blijkt het te gaan om een oude vordering die verjaard kan zijn. Soms blijkt dat het wel klopt, maar dat er onterechte kosten in rekening worden gebracht.'

Onderzoek van de Autoriteit Consument &

(vervolg van pag. 15)

worden gewoon vernietigd. Alleen het vonnis wordt doorgespeeld.'

Geen controle

Of een vordering terecht is, zal een incassobureau of deurwaarder in veel gevallen een worst wezen. Directeur Karen Weisfelt van de Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders (KBvG) legt uit waarom deurwaarders niet controleren: 'Ik ook kan naar het eerste het beste incassobureau stappen en zeggen: "Ik wil graag dat jullie die vordering van mij gaan verhalen, en hop hop, snel een beetje." Het incassobureau heeft dan geen plicht om te toetsen of dat wel klopt, en de deurwaarder dus ook niet.'

Incassobureaus en deurwaarders zijn betrokken bij de handel in vorderingen, erkent Weisfelt. 'Deurwaarders mogen ook incassowerkzaamheden doen. In dat kader kan een partij die een portefeuille vorderingen heeft opgekocht, een deurwaarder inschakelen om incassowerkzaamheden te doen. De opkopende partij kan een deurwaarder ook opdracht geven om beslag te leggen als deze gelijk heeft gekregen van de rechter.'

Deurwaarder kan gijzelen

Advocaat Peter Klokkers (zie het interview hiernaast) duikt op ons verzoek in de zaak van Dekker. Haar schuld was nog niet verjaard (dat gebeurt pas na 20 jaar), maar de rente wel. Deze verjaart namelijk na vijf jaar. Dekker deed tijdig een beroep op verjaring van de rente, maar daar had incassobureau Alektum geen boodschap aan. Die bleef dreigen, waarop Dekker zich genoodzaakt voelde de rente van

Of een incasso terecht is, zal een incassobureau of deurwaarder in veel gevallen een worst wezen

€321 alsnog te betalen. Als wij Alektum om opheldering vragen, antwoordt die: 'In deze kwestie is de wettelijke rente gevorderd. Als een hoofdveroordeling na 20 jaar verjaart en iemand daarbij is veroordeeld tot het betalen van rente, verjaart deze ook pas na 20 jaar.'

Klokkers bestrijdt dat. 'Volgens de Hoge Raad verjaart rente na vijf jaar, ook als die is opgelegd door een rechter.' Als we Alektum daarmee confronteren, verwijst die ons door naar zijn deurwaarder, Van Lith. Die reageert als volgt: 'Het is niet zo dat een verjaarde rentevordering verdampt. Die is er nog steeds, en kan nog steeds betaald worden.' Maar wat had Dekker dan moeten doen? 'De vordering niet betalen', stelt Van Lith. Maar waarom heeft Van Lith Dekker dat niet geadviseerd? 'Alektum is onze klant en opdrachtgever, niet de consument. Wij handelen in het belang van de klant.'

Weisfelt van de KBvG is het daarmee zeer oneens: 'Als je dat zegt, sta je kennelijk op een bepaalde manier in je beroep. Dat ondersteunt het merendeel van onze beroepsgroep absoluut niet. Een consument is net zo goed klant van een deurwaarder, juist omdat een deurwaarder zulke verregerende bevoegdheden heeft. Die kan beslag leggen en zelfs gijzelen en het huis ontruimen. Dan kun je niet volhouden dat je alleen maar in opdracht van de schuldeiser bezig bent. Dat mag ook niet, en dat is gewoon niet zo. Een deurwaarder is een onafhankelijk openbaar ambtenaar, dus die behoort tussen de partijen in te staan.' ●

* Echte naam is bij de redactie bekend.

(NIET) DOEN BIJ 'INCASSOPOST'

→ Betaal je aan een incassobureau of deurwaarder, zet er dan bij wat je betaalt, bijvoorbeeld 'hoofdsom'. Anders worden met je betaling eerst kosten en rente afgelost, en pas als laatste de hoofdsom. Hoe langer die niet volledig is afgelost, hoe sneller de gerechtelijke en buitengerechtelijke kosten kunnen oplopen.

→ Indien van toepassing: doe een beroep op verjaring. Let op: schuldkopplers die geen vonnis hebben, bieden graag een soepel lijkende betalingsregeling aan. Bel je daarover, dan kan een incassobureau de gespreksopname tegen je gebruiken als erkenning van schuld.

→ Bevatten de stukken onbegrijpelijke zinnen: bel het incassobureau of de deurwaarder voor uitleg. Neem dat gesprek op en werk het eventueel uit als bewijs.

→ Bij een bepaald inkomen kun je gratis juridisch advies krijgen van Het Juridisch Loket (juridischloket.nl) of Sociaal raadslieden (sociaalraadslieden.nl). Kijk voor gesubsidieerde rechtsbijstand op rechtsbijstand.nl. Je kunt ook een advocatenkantoor om advies vragen. De meter begint vaak niet direct te lopen, zeker niet bij een eerste gesprek.

WIL JE MEER UIT JE GELD HALEN?

Met de beste tips en adviezen van de Geldgids ben je zelf een financieel expert. Kijk meteen op consumentenbond.nl/geldgids en kies de aanbieding die bij je past.

HAAL 'M
IN HUIS